

สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาว่าชุมชนมีบทบาทและความต้องการอย่างไรบ้าง เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาประชาบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ในด้านต่างๆคือ ความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การบริหารวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารกิจการ นักเรียน การบริหารธุรการ การเงินและบริการ อีกทั้งจะศึกษาเปรียบเทียบบทบาท และความต้องการของกลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาตำบล กรรมการศึกษาและประชาชน ทั่วไป มีความต้องการแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการบริหารโรงเรียนประชาบาลในโอกาสต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด สงขลา ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาจังหวัด ๒๕ คน สมาชิกสภาตำบล ๑๐๐ คน กรรมการศึกษา ๑๐๐ คน และประชาชนทั่วไป ๑๗๐ คน รวม ๔๐๐ คน

การรวบรวมข้อมูล

กระทำโดยใช้แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยดัดแปลงจากแบบสอบถามของ ดาวเรือง รัตนิน และเกียรติศักดิ์ นาคะประสิทธิ์ ประกอบด้วยความรู้และแนวทางจากหนังสือ เอกสาร และผลการวิจัยในประเทศ ต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยผ่านทางหัวหน้าหมวดการศึกษา และนายอำเภอทุกอำเภอ และไปรับแบบสอบถามคืนจากอำเภอต่างๆด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับคืนมามีจำนวน ๒๗๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๓๘

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นขั้นๆดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลตรวจสอบ เอาเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์
๒. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
๓. หาค่าเฉลี่ยของค่าคะแนนในแต่ละข้อคำถาม ของแต่ละกลุ่ม จำแนกตามลักษณะการบริหารการศึกษา ๕ ด้าน
๔. รวบรวมความคิดเห็นในแบบสอบถามปลายเปิด โดยแยกตามกลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดสอบ
๕. วิเคราะห์หาค่าความต้องการเป็นรายข้อละ เปรียบเทียบเป็นรายข้อคำถามระหว่างกลุ่มต่างๆทั้ง ๔ กลุ่ม และกลุ่มประชากรทั้งหมด
๖. วิเคราะห์เปรียบเทียบหาและความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ระหว่างกลุ่มต่างๆทั้ง ๔ กลุ่ม โดยใช้ F-test และ Studentized q Statistic

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้เป็น ๔ ตอน

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของบทบาทและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อคำถามตามกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการบริหาร ๕ ด้านดังนี้

๑.๑ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาตำบล มีความต้องการ เช่นเดียวกันเรียงตามลำดับ คือ ต้องการให้ครูและทางโรงเรียนทราบ เมื่อเห็นเด็กกระทำผิดระเบียบของโรงเรียน ต้องการช่วยเหลือเด็กยากจนและเด็กพิการ

กลุ่มกรรมการศึกษา ต้องการร่วมมือกับคณะครู ผู้ปกครอง ในการพัฒนาโรงเรียนและหมู่บ้าน และต้องการให้โรงเรียนจัดสอนฝึกฝนประชาชนให้อ่านออกเขียนได้ดียิ่งขึ้น เรียงตามลำดับ ส่วนกลุ่มประชาชนทั่วไป ต้องการให้โรงเรียนจัดสอนฝึกฝนประชาชนให้อ่านออกเขียนได้ดียิ่งขึ้น เป็นอันดับที่ ๑ รองลงมาต้องการร่วมมือกันพัฒนา -

โรงเรียนและหมู่บ้าน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เห็นด้วยที่จะให้คณะครู
 เลือกกรรมการศึกษาของโรงเรียนขึ้นเอง โดยไม่ขอความคิดเห็นจากประชาชน

๑.๒ ด้านการบริหารวิชาการ

กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัดและกลุ่มสมาชิกสภาตำบล ต้องการหาวิธีการร่วมกับ
 ครูเพื่อให้เด็กได้สนใจการเรียนมากขึ้น มากเป็นอันดับที่ ๑ เช่นเดียวกัน ส่วนอันดับรอง
 ลงมานั้น สมาชิกสภาจังหวัดต้องการกวาดล้างค่านิยม และให้แจ้งผลการเรียนของเด็ก
 ใหญ่ปกครองทราบเป็นประจำ ส่วนสมาชิกสภาตำบลต้องการให้โรงเรียนแจ้งผลการเรียน
 ใหญ่ปกครองทราบเพียงอย่างเดียว สำหรับกลุ่มกรรมการศึกษาและกลุ่มประชาชนทั่วไป
 มีความต้องการให้ครูไปรับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนใหม่ๆ มาปรับปรุงการสอน และหาวิธี
 การร่วมกับครู เพื่อให้เด็กสนใจการเรียนยิ่งขึ้น ตามลำดับ และทั้งสองกลุ่มนี้ไม่มีความประสงค์
 ที่จะให้โรงเรียนหรือครู สอนเน้นหนักแต่ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว

๑.๓ ด้านการบริหารบุคลากร

กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด ต้องการร่วมพิจารณาเลือกครูมาสอนให้เหมาะสม
 กับโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่น ต้องการให้เจ้าหน้าที่ทางการศึกษามาตรวจเยี่ยมโรงเรียนให้
 บ่อยครั้งขึ้น และยินดีร่วมมือแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน โดยเฉพาะครูใหญ่ต้องเป็นคนที่บุคคลใน
 ท้องถิ่นนับถือและเป็นกันเองกับประชาชน เรียงตามลำดับ

ส่วนกลุ่มสมาชิกสภาตำบลและกรรมการศึกษา มีความต้องการ เช่นเดียวกัน
 คือ ต้องการครูใหญ่ที่คนในท้องถิ่นนับถือและเป็นกันเองกับประชาชนมากที่สุด ส่วนอันดับรอง
 ลงมานั้นต้องการช่วยเหลือครูให้ได้รับความปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย ส่วนการเขียนต้นนักเรียน
 นั้น กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาตำบลและกรรมการศึกษา ไม่พึงประสงค์จะให้กระ
 ทำเช่นนั้น

สำหรับกลุ่มประชาชนทั่วไป ต้องการครูใหญ่ที่มีความชำนาญงานในหน้าที่
 เป็นอย่างมากที่สุด รองลงมาต้องการครูใหญ่ที่คนในท้องถิ่นนับถือและเป็นกันเองกับประชาชน
 ทั่วไป ส่วนการมีส่วนร่วมพิจารณาโยกย้ายและสับเปลี่ยนครูในท้องถิ่นของตานั้น มีความต้อ
 งการจะเขารวมน้อยที่สุด

๑.๔ การบริหารคานกิจการนักเรียน

กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด กลุ่มสมาชิกสภาตำบลและกลุ่มประชาชนทั่วไป มีความต้องการเช่นเดียวกัน คือ ต้องการช่วยชี้แจงเพื่อนบ้านเกี่ยวกับการนำบุตรไปสมัครเข้าเรียนมากที่สุด รองลงมาสมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิกสภาตำบล ต้องการสนับสนุนที่จะนำเด็กมารับการตรวจสุขภาพซึ่งทางโรงเรียนจัดขึ้น แต่ประชาชนต้องการให้โรงเรียนช่วยชี้แนะแนวทางให้เด็กเรียนเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตตามที่เด็กต้องการ ส่วนความต้องการอันสำคัญสุดท้าย คือ การเสียสละเงินเป็นทุนสำหรับจัดอาหารกลางวันขายในราคาถูกในโรงเรียน

๑.๕ การบริการคานธุรการ การเงินและบริการ

กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด มีความต้องการมากที่สุด คือ ให้โรงเรียนแจ้งผลงานที่ทำในรอบปีให้ประชาชนทราบ และต้องการร่วมมือกับทางโรงเรียนจัดตั้งห้องสมุดบริการนักเรียนและประชาชน รองลงมาต้องการให้จัดการศึกษาเพื่อท้องถิ่นโดยตรง ส่วนสมาชิกสภาตำบลและกรรมการศึกษา ต้องการร่วมมือกับทางโรงเรียนจัดตั้งห้องสมุดบริการนักเรียนและประชาชน เป็นอันดับแรก รองลงมาต้องการให้ประชาชนรวมเป็นกรรมการควบคุมการก่อสร้างอาคารสถานที่ในโรงเรียนเช่นเดียวกันทั้ง ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มสมาชิกสภาตำบล กลุ่มกรรมการศึกษาและกลุ่มประชาชนทั่วไป

เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ กลุ่ม ไม่เห็นด้วยกับการนำเด็กและประชาชนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ในวันหยุดราชการ

ตอนที่ ๒ ประมวลปัญหา ข้อเสนอ อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ตามที่กลุ่มตัวอย่างเสนอมาโดยเสรี สรุปได้ดังนี้

๒.๑ กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีน้อย จะต้องหาวิธีการต่างๆให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนให้มากขึ้นเท่าที่จะทำได้ ทางคานวิชาการกลุ่มนี้เห็นว่าโรงเรียนยังขาดความรับผิดชอบ จะต้องกวดขันการเรียนการสอน ใช้วิธีการสอนใหม่ๆ ไม่ควรสอนแต่วิชาการอย่างเดียว ควรเพิ่มคานการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเขาไปควย แต่จะต้องให้เหมาะสมกับระดับชั้นของเด็ก สำหรับคานการบริหารบุคลากรนั้น ผู้บริหารจะต้องออกตรวจเยี่ยมโรงเรียน สร้างความ-

สัมพันธ์กับครูใหม่มากขึ้น ควรเพิ่มครูให้สัมพันธ์กับห้องเรียนและนักเรียน เอาใจใส่
 ต่อการปฏิบัติงานของครู การโยกย้ายหรือพิจารณาความดีความชอบ ควรทำในรูป
 ของคณะกรรมการ ทางด้านกิจการนักเรียนต้องการให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมให้
 มากขึ้น และเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อเด็กและสังคมโดยตรง การจัดกิจกรรม
 ต้องร่วมกันจัดหลายฝ่าย ทางราชการควรสนับสนุนเรื่องการเงินตามความจำเป็น
 ส่วนทางด้านงานธุรการ การเงินและบริการนั้น เห็นว่ารัฐบาลและองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดควรเพิ่มงบประมาณสำหรับการศึกษาประชาชนให้มากขึ้น การเงินของ
 โรงเรียนต้องมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ การบริการที่โรงเรียนจัดให้แก่ชุมชนยังน้อย
 มาก บางแห่งแทบจะไม่มีเลยนอกจากการเรียนการสอน จึงเห็นว่าควรได้รับการ
 ปรับปรุงโดยรวดเร็วและอย่างจริงจัง

๒.๒ กลุ่มสมาชิกสภาตำบล เห็นว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
 โรงเรียนกับชุมชนยังมีน้อย จึงต้องแก้ไขโดยให้ประชาชนเข้าร่วมในกิจการต่างๆ
 ที่โรงเรียนจัดขึ้น ให้มีการประชุมผู้ปกครองประจำปี แจงผลงานของโรงเรียนให้
 ประชาชนทราบ ให้ครูออกเยี่ยมเยียนประชาชน ด้านการบริหารวิชาการนั้นต้องการ
 ให้โรงเรียนได้เน้นการสอนวิชาชีพให้มากขึ้น มีครูด้านนี้โดยตรง การสอนควรเน้น
 การอ่าน สอนให้เกิดความคิดมากกว่าความจำ ด้านการบริหารบุคคลากร ต้องการ
 ให้ผู้บริหารได้ควบคุมการทำงานของโรงเรียน ของครู ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นกว่าปัจจุบัน
 แต่ครูใหญ่ควรให้ประชาชนได้มีส่วนในการคัดเลือกด้วย ครูควรได้รับการอบรมวิธีสอน
 และความรู้ใหม่อยู่เสมอ สำหรับการบริหารกิจการนักเรียน ผู้ปกครองต้องการทราบ
 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแต่ละประเภท การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องให้ผู้ปกครองได้
 เขาร่วมด้วย รัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องสนับสนุนในด้านการเงิน ส่วน
 การบริหารงานธุรการ การเงินและบริการ ต้องการให้โรงเรียนได้ชี้แจงให้ประชาชน
 ทราบถึงสิ่งที่จะต้องปฏิบัติแก่กันระหว่างโรงเรียนกับประชาชนให้แจ่มแจ้ง ประชาชนต้อง
 การเข้าร่วมเป็นกรรมการในกิจการต่างๆของโรงเรียน การบริการต่างๆที่จะให้แก่ประ
 ชาชนนั้นควรจัดให้มากกว่าปัจจุบัน แต่การจัดทำโครงการใดๆจะต้องปรึกษาหารือกับ
 ประชาชนเสียก่อน

๒.๓ กลุ่มกรรมการศึกษา ไชยชิตคิดเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นยังน้อยมาก เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีขึ้นโรงเรียนควรจะได้ชี้แจงเรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษาให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อจะได้เห็นความสำคัญของการศึกษา ผู้ปกครอง ครู นักเรียนควรจะได้ร่วมกันหาวิธีทางศาสนาในท้องถิ่น วัดกับโรงเรียน ตลอดจนสัมพันธ์กันใกล้ชิดมากขึ้น การบริหารวิชาการ ต้องการให้สอนวิชาชีพในท้องถิ่นและวิชาที่เด็กสนใจ ครูต้องตั้งใจสอนตรงเวลา สอนตามหลักสูตร หลักสูตรต้องเปลี่ยนแปลงให้ทันกาลสมัย โดยให้ครูเข้าร่วมในการร่างหลักสูตร โรงเรียนต้องแจ้งผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นประจำ ส่วนการบริหารบุคคลากรนั้น ผู้บริหารต้องให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคกับครูทุกคน ผู้บริหารต้องมีความรู้ทางการบริหารเป็นอย่างดี และควรได้รับเลือกจากครูในเขตพื้นที่นั้นๆ อีกทั้งจะต้องเป็นคนที่เขาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน หาทางช่วยเหลือให้ครูมีสวัสดิการความเป็นอยู่ดีขึ้น อำเภอและจังหวัดควรจะมีสภากาการศึกษาของตน ซึ่งเลือกมาจากประชาชนที่ทรงคุณวุฒิ เพื่อกอควบคุมการบริหารการศึกษาโดยตรง อัตราครูจะต้องสมดุลงกับจำนวนนักเรียนและห้องเรียน คำนวณการบริหารกิจการนักเรียน เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องเชิญประชาชนเข้าร่วมควรมีการรายงานผลงานหลังจัดกิจกรรมให้ประชาชนทราบทุกครั้ง กิจกรรมที่จัดจะต้องให้ประโยชน์แก่เด็กโดยตรง การเงินควรได้รับความช่วยเหลือจากทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรัฐบาล สำหรับการบริหารธุรการ การเงินและบริการ ต้องการให้เพิ่มงบประมาณในการจัดการศึกษาประชาบาลให้มากขึ้น การเงินของโรงเรียนควรมีหลักฐานตามระเบียบการเงิน พร้อมทั้งจะแจ้งให้ประชาชนทราบได้ทุกกระยะ การทำงานล่วงเวลา หรือการไปราชการของครูใหญ่ ครู ควรได้รับเงินค่าตอบแทน การบริการต่างๆที่โรงเรียนให้แก่ชุมชนยังมีน้อยเกินไป ควรเพิ่มบริการต่างๆขึ้นโดยเร็ว เช่น ห้องสมุด บริการหาทุน การใช้อาคารสถานที่และอื่นๆของโรงเรียน

๒.๔ กลุ่มประชาชนทั่วไป มีความคิดเห็นตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนยังมีน้อย จะต้องรีบปรับปรุงแก้ไข โดยพยายามเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมในการดำเนินงานต่างๆของโรงเรียน ให้มากที่สุดในทุกๆด้าน เช่น การวางแผน การประชุม การพัฒนา ให้ครูออกเยี่ยมเยียนประชาชน

เป็นกันเองกับประชาชน การรวมกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับวัดอย่างใกล้ชิด สำหรับ
 การบริหารงานวิชาการ ต้องการให้ครูตั้งใจทำงาน ตั้งใจสอน ปรับปรุงการสอน
 ปรับปรุงหลักสูตรวิธีสอน การแจ้งผลการเรียนของนักเรียนใหญ่ปกครองทราบ การสอน
 ซอมเสริม การสอนควรเน้นการอ่านและการพูดใหม่เป็นพิเศษ การบริหารงานบุคลากร
 มีความประสงค์จะให้ผู้บริหาร ใฝ่เอาใจใส่และให้กำลังใจแก่ครูและเจ้าหน้าที่ทาง
 การศึกษาโดยความจริงใจ พร้อมทั้งจะต้องกวัดขั้นการทำงานของบุคลากรให้มากขึ้น
 พยายามให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนและความรู้ใหม่ๆเป็นประจำ การวางโครงการ
 การหรือนโยบายใดๆควรปรึกษารวมกันกับบุคคลหลายๆฝ่าย การบริหารกิจการนักเรียน
 ต้องจัดให้บ่อยครั้งแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด โรงเรียนควรสนับสนุน
 ให้นักเรียนขึ้นในโรงเรียน การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องเปิดโอกาสให้
 ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างสะดวก ส่วนการบริหารงานธุรการ การเงินและบริการนั้น
 ต้องการให้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการโดยตรง ไม่ควรใช้ครูทำงานธุรการ งบประมาณ
 การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ควรมอบให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน และโรงเรียนควรตัดสินใจ
 จัดซื้อเอง โดยมีประชาชนร่วมเป็นกรรมการ หลักฐานการเงินต้องจัดทำให้เรียบร้อย
 เป็นปัจจุบัน การบริการด้านห้องสมุด การสาธารณสุข ที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ
 การบริการจัดหาทุนเพื่อการศึกษาแก่เด็กที่เรียนดีแต่ยากจน สิ่งเหล่านี้ควรจะได้กระทำ
 อย่างจริงจัง

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบหาคร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม ของ
 แต่ละกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ กลุ่ม กับกลุ่มประชากรทั้งหมด
 กลุ่มประชากรทั้งหมดได้ให้อันดับความสำคัญของความต้องการ เกี่ยวกับการ
 บริหารการศึกษาระดับ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา คือ กลุ่มประชา
 กรส่วนใหญ่การร้อยละ ๕๐ เห็นพ้องต้องกันว่า ครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาลควรเป็น
 ผู้ที่คนในท้องถิ่นนับถือ และเป็นกันเองกับประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังต้องการครูใหญ่
 ที่ชำนาญงาน มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่เป็นอย่างดี และต้องการให้ครูในโรงเรียน
 ไปรับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนและความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

สำหรับสิ่งที่กลุ่มประชากรไม่พึงประสงค์นั้น เรียงตามลำดับจากน้อยที่สุดคือ

เป็นกันเองกับประชาชน การรวมกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับวัดอย่างใกล้ชิด สำหรับ
 การบริหารงานวิชาการ ต้องการให้ครูตั้งใจทำงาน ตั้งใจสอน ปรับปรุงการสอน
 ปรับปรุงหลักสูตรวิธีสอน การแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การสอน
 ซอมเสริม การสอนควรเน้นการอ่านและการพูดให้มากเป็นพิเศษ การบริหารงานบุคลากร
 มีความประสงค์จะให้ผู้บริหาร ใดเอาใจใส่และให้กำลังใจแก่ครูและเจ้าหน้าที่ทาง
 การศึกษาโดยความจริงใจ พร้อมทั้งจะต้องกวาดล้างการทำงานของผู้ด้อยค่าให้มากขึ้น
 พยายามให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนและความรู้ใหม่ๆเป็นประจำ การวางโครงการ
 การหรือนโยบายใดๆควรปรึกษารวมกันกับบุคคลหลายฝ่าย การบริหารกิจการนักเรียน
 ต้องจัดให้บ่อยครั้งแต่ต้องเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด โรงเรียนควรสนับสนุน
 สนุนให้สถานักเรียนขึ้นในโรงเรียน การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งต้องเปิดโอกาสให้
 ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างสะดวก ส่วนการบริหารงานธุรการ การเงินและบริการนั้น
 ต้องการให้มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการโดยตรง ไม่ควรใช้ครูทำงานธุรการ ขบประ
 มาณการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ควรมอบให้เป็นหน้าที่ของโรงเรียน และโรงเรียนควรตัดสินใจ
 จัดซื้อเอง โดยมีประชาชนร่วมเป็นกรรมการ หลักฐานการเงินต้องจัดทำให้เรียบร้อย
 เป็นปัจจุบัน การบริการด้านห้องสมุด การสาธารณสุข ที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ
 การบริการจัดหาทุนเพื่อการศึกษาแก่เด็กที่เรียนดีแต่ยากจน สิ่งเหล่านี้ควรจะได้กระทำ
 อย่างจริงจัง

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบหาการรอยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม ของ
 แต่ละกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ กลุ่ม กับกลุ่มประชากรทั้งหมด

กลุ่มประชากรทั้งหมดได้ให้อันดับความสำคัญของความต้องการ เกี่ยวกับการ
 บริหารการศึกษาประชาบาล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา คือ กลุ่มประชา
 กรส่วนใหญ่กวารอยละ ๕๐ เห็นพ้องต้องกันว่า ครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาลควรเป็น
 ผู้ที่คนในท้องถิ่นนับถือ และเป็นกันเองกับประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ยังต้องการครูใหญ่
 ที่ชำนาญงาน มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่เป็นอย่างดี และต้องการให้ครูในโรงเรียน
 ไปรับการอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนและความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ

สำหรับสิ่งที่กลุ่มประชากร ไม่พึงประสงค์นั้น เรียงตามลำดับจากน้อยที่สุดคือ

ไม่ต้อง การให้ครูสอนนักเรียนด้านวิชาความรู้ เพียงอย่าง เดียว นอกจากนี้ยังไม่ต้องการให้ คณะครู เลือกกรรมการศึกษาขึ้นเอง โดยไม่ปรึกษาประชาชน และไม่ต้องการให้ทางโรงเรียน นำเด็กและประชาชนไปที่สนามจรนอกสถานที่ในวันหยุดราชการ

ตอนที่ ๔ การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทและความต้องการ เกี่ยวกับการบริหาร การศึกษาประชาบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ของ กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ กลุ่ม พบว่า

กลุ่มตัวอย่างทั้ง ๔ กลุ่ม มีบทบาทและความต้องการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($F_0 = ๔.๔๖, P < .๐๑$) แสดงว่าบทบาทและความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาล ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ระหว่าง กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด กลุ่มสมาชิกสภาตำบล กลุ่มกรรมการศึกษาและกลุ่มประชาชนทั่วไป มีความแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของบทบาทและความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาประชาบาล พบว่า

๔.๑ กลุ่มประชาชน กับ กลุ่มกรรมการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($q = ๓.๖๔$)

๔.๒ กลุ่มประชาชน กับ กลุ่มสมาชิกสภาตำบล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($q = ๑๒.๕๖$)

๔.๓ กลุ่มประชาชน กับ กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($q = ๒๔.๒๗, P < .๐๑$)

๔.๔ กลุ่มกรรมการศึกษา กับ กลุ่มสมาชิกสภาตำบล แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ($q = ๔.๘๒$)

๔.๕ กลุ่มกรรมการศึกษา กับ กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($q = ๒๔.๖๓, P < .๐๑$)

๔.๖ กลุ่มสมาชิกสภาตำบล กับ กลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($q = ๑๕.๗๑$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาบทบาทและความต้องการของชุมชน เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ประชาชาติ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา ซึ่งได้สรุปผลการวิจัยถึงความต้องการ เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาทั้ง ๕ ด้าน ปรากฏว่า

งานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ยังมีน้อย ชุมชนมีความต้องการอย่างยิ่งที่จะเข้าไปสัมพันธ์กับโรงเรียน โดยการเข้าร่วมประชุมวางแผนโครงการ วางนโยบาย เพื่อกระทำกิจกรรมร่วมกัน แต่ในขณะนี้โรงเรียนและผู้บริหารการศึกษายังขาดความเข้าใจในขอบเขตของการบริหารการศึกษา โดยเฉพาะในเรื่องที่จะต้องสัมพันธ์กับชุมชน จึงยังมิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมตามความต้องการได้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น โรงเรียนไม่ได้เชิญผู้ปกครองมาประชุมชี้แจงเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน ครูไม่มีโอกาสพบปะผู้ปกครองเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับนักเรียน โรงเรียนไม่ค่อยได้จัดกิจกรรมที่จะให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วม โรงเรียนไม่ได้ร่วมกับหน่วยราชการอื่นในการบริการประชาชน ไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เพื่อประกอบกิจกรรมตามความจำเป็น เพราะโรงเรียนยังขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะอำนวยความสะดวก ทั้งยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีอีกด้วย จึงทำให้โรงเรียนกับชุมชนเกิดช่องว่างต่อกัน และอีกประการหนึ่งประชาชนยังได้รับการศึกษาต่ำ ประกอบกับฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ เศรษฐกิจกำลังลอยตัวสูงขึ้นประชาชนปรับตัวไม่ทัน จึงขาดการเอาใจใส่ต่อโรงเรียน ซึ่งสิ่งต่างๆดังกล่าวมานี้เป็นสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนกับชุมชน มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

จากการวิเคราะห์งานด้านบริหารวิชาการ ปรากฏว่า งานด้านนี้โรงเรียนปฏิบัติได้ดีพอสมควร แต่ชุมชนยังมีความต้องการที่จะให้ทางโรงเรียนได้ปรับปรุงยกระดับการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ใช้วิธีสอนใหม่ๆ หลักสูตรควรจะได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัย และทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในปัจจุบัน การสอนควรเน้นวิชาชีพ สอนให้เกิดความคิด ไม่ควรเน้นด้านความจำเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาจะต้องเน้นการอ่านการพูดให้มากกว่านี้ เพราะเป็นพื้นฐานในการเรียนหรือศึกษาหาความรู้ต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตามปัญหาทางด้านการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา

ในชนบทยังมีอีกมาก เช่น โรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน ไม่มีครูสอนวิชาชีพโดยตรง นักเรียนขาดเรียนมากเพราะต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงาน ความรู้ที่เด็กได้รับจากโรงเรียนไม่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงๆ ครูไม่ค่อยได้รับการอบรมทางวิชาการ เพราะขาดงบประมาณและขาดการส่งเสริมจากฝ่ายบริหาร ขาดความช่วยเหลือจากฝ่ายศึกษานิเทศก์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่มีศึกษานิเทศก์ของตนเอง ประกอบกับโรงเรียนทั่วไปขาดการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์งานด้านบริหารบุคลากร ปรากฏว่าโรงเรียนประชาบาลมีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนครูไม่พอกับชั้นเรียน หรือครูไม่สมดุด้วยนักเรียน ครูถูกให้ไปช่วยราชการให้ทำงานธุรการเสียเป็นจำนวนมาก ทำให้อัตราการขาดครูสูงขึ้นเรื่อยๆ ผู้บริหารไม่ค่อยเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของโรงเรียนเท่าที่ควร ขาดการออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนและเยี่ยมเยียนครู ครูขาดขวัญในการทำงาน ขาดสวัสดิการที่ควรจะได้รับ ขาดความปลอดภัย ใจไม่มีความมั่นใจในการทำงาน เพราะโรงเรียนไม่ได้มีบทบาทและไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในด้านกรวางนโยบาย เกี่ยวกับการคัดเลือก บรรจุ แต่งตั้ง โอนย้าย ให้คุณให้โทษแก่บุคลากรในโรงเรียน การพิจารณาความดีความชอบยังขาดหลักเกณฑ์และความยุติธรรม ผู้บริหารและครูใหญ่ได้รับการฝึกอบรมทักษะในการบริหารการศึกษาน้อย ทั้งนี้ยังปรากฏว่าไม่มีการเตรียมผู้บริหารหรือครูใหญ่ก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่งหน้าที่การงานอีกด้วย จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดความผิดพลาด งานไม่บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่วางไว้ ผู้ร่วมงานหรือครูและประชาชนจึงมิได้ให้ความไว้วางใจ

จากการวิเคราะห์งานด้านการบริหารกิจการนักเรียน ปรากฏว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านนี้น้อย หากมีบ้างก็จำกัดกันในวงแคบเฉพาะครูและนักเรียนเท่านั้น ผู้ปกครองหรือประชาชนไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากว่าโรงเรียนไม่ได้ชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงความสำคัญ และความจำเป็นของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักเรียน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่เด็ก ประชาชนบางส่วนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญ จึงไม่เข้าร่วม ประชาชนส่วนใหญ่ที่สนใจกิจกรรมนักเรียนและมีความต้องการอยากจะได้เข้าร่วม มีความประสงค์จะให้โรงเรียนได้จัดกิจกรรมใหม่บ่อยครั้ง โดยจะต้องร่วมกันจัดหลายฝ่าย การเข้าร่วมของประชาชนไม่ควร

จะให้พิธีรีตองมากมายนัก ส่วนปัญหาและอุปสรรคบางอย่างก็ยังมีอยู่ ได้แก่การเสียสละเงินเพื่อค่าเนิ่นกิจการดังกล่าว ประชาชนไม่ค่อยได้ให้ความช่วยเหลือมากนัก ทั้งนี้เพราะประชาชนในชนบทยากจน ฉะนั้นจึงต้องให้ทางราชการหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินให้มากขึ้น เพราะจากการวิจัยของ เด็กิงส์คีย์ พัดโน (๒๕๑๘ : ๑๔๘ - ๑๕๒) พบว่าประชาชนยินดีเสียสละแรงงานถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนอีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ จะเป็นการเสียสละเงินและวัสดุ

จากการวิเคราะห์งานด้านธุรการ การเงินและบริการ ปรากฏว่า โรงเรียนประชาบาลส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานในคานานี้ดีพอสมควร แต่ด้านระเบียบการเงิน พัสดุ การทำทะเบียน และสถิติต่างๆตลอดจนการติดต่อรับส่ง เอกสารและหนังสือราชการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สะดวก เพราะโรงเรียนไม่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการโดยตรง ครูจะต้องแบ่งเวลาที่สอนนักเรียนมาทำงานธุรการ จึงทำให้ผลที่ออกมาไม่เป็นที่น่าพอใจ และประกอภกับโรงเรียนประชาบาลตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกล การคมนาคมยังไม่สะดวกทั่วถึง การส่งข่าวและรับข่าวสารจึงล่าช้ากว่าที่ควร สำหรับการจัดเก็บรักษาเอกสารและหนังสือราชการนั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดสถานที่สำหรับจัดเก็บ และประกอภกับครูยังขาดความรู้ในเรื่องงานธุรการและงานสารบรรณ เพราะขาดการอบรมเพิ่มเติม โรงเรียนได้รับงบประมาณหมวดค่าใช้สอยน้อยมาก หรืออาจจะกล่าวได้ว่าไม่มีเลยก็ได้ การควบคุมการก่อสร้างอาคารสถานที่ในโรงเรียนของครูใหญ่ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้เนื่องจากครูใหญ่ยังไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับงานด้านนี้มากนัก ประชาชนไม่มีสิทธิ์ในการเข้าร่วมเป็นกรรมการควบคุมการจ้าง ครูไม่ค่อยได้รับเงินค่าตอบแทนสำหรับการทำงานล่วงเวลา หรือการไปราชการตามคำสั่งของทางราชการ โรงเรียนยังไม่สามารถให้บริการต่างๆแก่ชุมชนตามที่ชุมชนต้องการได้ เพราะขาดงบประมาณและขาดการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรจะได้ปรับปรุงเอาใจใส่ต่อโรงเรียน ประชาบาลในสังกัดให้มากขึ้น และให้ตรงตามเจตนารมณ์ในคามบทบาทและความต้องการ ของประชาชน เช่น จัดเพิ่มงบประมาณด้านอาคารสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกใน โรงเรียน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาประชาบาล จัดอัตรากำลังของครูให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและความต้องการของโรงเรียน จัดอภ รมิให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในด้านต่างๆให้มากขึ้น โดยเฉพาะทางด้านที่ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร เทคนิควิธีสอนใหม่ๆ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาให้แก่ โรงเรียนตามความต้องการ โดยให้โรงเรียนเป็นผู้เสนองบประมาณ และสิ่งที่ต้องการขึ้น มาเอง การแต่งตั้งผู้บริหารการศึกษาจะต้องมีคณะกรรมการชุดหนึ่ง ซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยองค์ การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับพิจารณาถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่ มิใช่แต่งตั้งขึ้นโดยการพิจารณาของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียว ส่วนด้านการ พิจารณาความดีความชอบ ควรได้มีการพิจารณาจากหลายฝ่าย หรือจากการพิจารณาของ บุคคลที่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ มิฉะนั้นแล้วการเลื่อนเงินเดือนเลื่อนขั้นจะไม่ถูกตามข้อเท็จจริง อันจะทำให้ขาดความยุติธรรมในทาง (สฤด อินทโสภณ, ๒๕๑๑ : ๑๔๑ - ๑๔๕) การ เติมสวัสดิการด้านที่พักอาศัย เงินค่าตอบแทนเกี่ยวกับเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะค่าที่พัก ควร จะให้ได้รับตามสิทธิที่ควรจะได้ตามระเบียบ ไม่ควรมีการตัดทอนแต่อย่างใด การจัดอบรม สัมมนาแต่ละครั้งจะต้องตั้งงบประมาณให้เพียงพอ ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ต้องกระทำโดยการจัดกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างทางราชการกับประชาชน โรงเรียนกับชุมชน เช่น เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้า ร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด สร้างความศรัทธาในตัวครูและผู้บริหารให้ เกิดขึ้นแก่ประชาชน จัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ประชุมชี้แจงและ แดงลงข่าว เกี่ยวกับความสำคัญทางการศึกษาให้ประชาชนได้ทราบ เพื่อความเข้าใจตรง กัน คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนควรมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ในเขตที่ โรงเรียนตั้งอยู่ไม่ควรมาจากการเสนอชื่อ เพื่อขอแต่งตั้ง โดยคณะครูเพียงฝ่ายเดียว การควบคุมการก่อสร้างภายในโรงเรียนและการจ้าง ควรให้ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจ

ในท้องถิ่นนั้นรวมเป็นกรรมการด้วย เพราะคำพิงสมาชิกสภาจังหวัดเพียงคนเดียวหรือ ๒ คน ไม่สามารถจะควบคุมได้ทั่วถึง นอกจากนี้การปรับปรุงด้านวิชาการ การเรียนการสอน การวัดผล การนิเทศการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะได้มีเจ้าหน้าที่ เพื่อการนี้ ขึ้นโดยเฉพาะ ไม่ควรนำครูไปช่วยทำงานแทนคั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะจะทำให้ อัตรากำลังครูในโรงเรียนยิ่งขาดมากขึ้น การเรียนการสอนจะไม่ได้ผลเท่าที่ควรจะได้ และอีกประการหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้า วิทยุการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนประชาบาลเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้นำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไขใ้บรรลุดจุดมุ่งหมาย

๒. ผู้บริหารการศึกษา ควรจะได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและ ยุติธรรม ตามนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ และประชาชนจะต้องคอยสอดส่องดูแลให้โรงเรียนได้บริหารงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและ บริการ ด้วยความตั้งใจ คอยสนับสนุนช่วยเหลือให้บริการแก่โรงเรียนตามความจำเป็น มากน้อย สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและครูรวมงานทุกฝ่าย ให้กระชับแน่นยิ่งขึ้น เป็นสำคัญ โดยการจัดสัมมนาารวมกันระหว่างผู้บริหารและครูรวมงานในระดับต่างๆอย่างทั่ว ถึง และบ่อยครั้ง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา วางนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้อง ตรงกันทุกฝ่าย นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องคอยเอาใจใส่ดูแลทุกซอกซอก ของครูรวมงาน อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ตลอดจนต้องคอยให้คำแนะนำส่งเสริมอาชีพราษฎรอย่างจริงจัง ตามความสามารถ การทำงานและการตัดสินใจควรยึดหลักประชาธิปไตย มีคณะกรรมการ คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาไม่พยายามถือความคิด เห็นส่วนตัว เป็นสำคัญจนเกินไป

อีกประการหนึ่งผู้บริหารในแต่ละระดับ ควรจะให้มีการฝึกมาโดยตรง ตาม คำแห่งและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติงานในแต่ละด้าน สำหรับผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อน นั้น ควรจะแก้ไขโดยการให้ความรู้หรือให้ไปรับการอบรมเพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ เพื่อจะ ได้มีความรู้ความเข้าใจทันตามเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทาง การศึกษาสมัยใหม่อยู่เสมอ เพราะเท่าที่ผานมาจากการวิจัยของ สกฤต อินทุโสภณ (๒๕๑๑ : ๑๔๑ - ๑๕๗) พบว่า ผู้บังคับบัญชาไม่สนใจเรื่องของการสอน ไม่ให้ความ

สำคัญแก่งานสอน สนใจแต่การป้อนว่าเห็นครูที่ทำงานในค่านอื่นมากกว่า

๓. ครูใหญ่ ควรจะได้รับการอบรมสัมมนาให้เห็นถึงปัญหาของโรงเรียนประชา
 บาล ตลอดจนแนวนโยบายการดำเนินงานในโรงเรียน และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันจะ
 เป็นเครื่องเตือนสติให้พึงระลึกไว้เสมอว่า โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการบริหารงาน
 ซึ่งจะต้องสร้างความสัมพันธ์ให้เกื้อกูลและสอดคล้อง กับบทบาทและความต้องการของชุมชน
 แต่ละท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างกันตามลักษณะทางภูมิศาสตร์และวัฒนธรรมประจำถิ่น จะต้องพยายาม
 ขยายขอบเขตการที่มีความรู้ความสามารถ และมีความสนใจในแต่ละชุมชน ให้เข้ามารวม
 เป็นกรรมการรับผิดชอบในการวางนโยบาย โครงการ หรือกำหนดทิศทางการทำงานของ
 โรงเรียน เพื่อบริการชุมชน นอกจากนั้นยังจะต้องนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้อย่าง
 ระมัดระวัง ประหยัดแต่ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ

วิญญู สาทร (๒๕๑๖ : ๔๔๐ - ๔๔๑) สำหรับความสัมพันธ์ภายในโรงเรียนระหว่าง
 ครูใหญ่ ครู นักเรียน และประชาชนตลอดถึงเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาทุกระดับ จะต้อง
 สร้างให้เกิดขึ้นโดยการปรึกษาหารือและประชุมร่วมกันเป็นประจำ เพื่อจะได้ระดมสรรพ
 กำลังทั้งหลายมาร่วมกันแก้ปัญหา ร่วมกันพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ซึ่งมีคุณค่าทางการ
 ศึกษาให้เกิดขึ้นแก่เด็กและสังคมส่วนรวม อีกทั้งจะต้องสร้างความสามัคคี สร้างขวัญใน
 การทำงาน ส่งเสริมวิธีทำงานและการปกครองในแนวประชาธิปไตยให้เกิดขึ้น โดยจะ
 ต้องยอมรับมติของที่ประชุม ถึงแม้ว่าจะขัดกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเองก็ตาม
 เพราะจะเป็นหนทางนำมาซึ่งความเจริญแก่หน่วยงาน โรงเรียน หมู่คณะ และแก่ตนเอง
 ในที่สุด

๔. ครู ควรจะใช้เวลาว่างเพื่องาน อุตส่าห์เวลาและชีวิตเพื่อเด็กและสังคม
 การสอนจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง
 ของสังคม ไม่ควรยึดตำราเป็นหลักสูตร ศึกษาหลักสูตรในชั้นหรือประโยคที่ตนสอนให้เข้า
 ใจถ่องแท้เสียก่อน และจะต้องพยายามชวนชวหาโอกาสไปเข้ารับการอบรมทางวิชาการ
 ให้มากยิ่งขึ้น ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทางวิชาชีพและวิชาชีพครูให้สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ครูจะต้อง
 เป็นผู้นำทางความคิด กล้าแสดงออก กล้าพูดกล้าทำ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เด็ก ครูต้อง
 เป็นกันเองกับประชาชนทั่วไป หากมีโอกาสควรจะไปเยี่ยมเยียนผู้ปกครองไปบ่อยครั้ง

พยายามร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน วัด ทองถิ่น ในงานพิธีทางศาสนาและวันสำคัญของชาติ
ครูทอง เป็นผู้นำทองถิ่น และพยายามถ่ายทอดความรู้ใหม่ ๆ ให้แก่ประชาชนอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. โรงเรียนต้องการความช่วยเหลือแก่เด็กยากจนและเด็กพิการ โดยขอความร่วมมือ
จากประชาชน องค์การและมูลนิธิต่าง ๆ เช่น มูลนิธิอาหารกลางวัน มูลนิธิช่วยเหลือเด็กยากจน
๒. โรงเรียนควรสอนวิชาชีพใหม่มากขึ้นกว่าปัจจุบัน ส่วนองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น
ควรจะได้บรรจุครูสำหรับสอนวิชาชีพให้แก่โรงเรียนตามความจำเป็น
๓. องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะได้จัดส่ง เจ้าหน้าที่ทางการศึกษา หรือศึกษานิเทศก์
ออกตรวจเยี่ยมโรงเรียนเป็นประจำ
๔. ครูใหญ่ควรต้อง เป็นบุคคลที่คนในท้องถิ่นนับถือ และเป็นกันเองกับประชาชนในท้องถิ่นนั้น
๕. โรงเรียนจะต้องแจງผลการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมที่โรงเรียนได้กระทำในรอบปี
ให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกปี
๖. การนำนักเรียนและประชาชนไปทัศนajari นอกสถานที่ในวันหยุดราชการนั้น เป็นสิ่งที่
ประชาชนมีความต้องการในระดับต่ำ จึงไม่ควรสนับสนุน
๗. กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจะจัดขึ้น ควรจะได้รับความเห็นชอบจากประชาชน
เพื่อประชาชนจะได้เข้าร่วมในกิจกรรมนั้นได้มากขึ้น
๘. โรงเรียนควรจะได้จัดสอนพิเศษแก่ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้อ่านออก
เขียนได้มากขึ้น ซึ่งอาจใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือวันหยุดราชการ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ต้องจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่ครูผู้สอน
๙. การแต่งตั้งกรรมการศึกษา ต้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือก ไม่ควร
จะให้ครูเป็นผู้เลือกเพียงฝ่ายเดียว และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องสนับสนุนส่งเสริมให้
คณะกรรมการศึกษา ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียนให้มากขึ้น
โดยการจัดการอบรมให้ความรู้โดยทั่วถึง
๑๐. การทำโหมนักเรียนโดยการเขียนดี เป็นสิ่งที่ประชาชนไม่พึงปรารถนา ควรหลีกเลี่ยง

ท้าวสีหนุทดแทน

บรรณานุกรม